

Varhaiskasvatuslain muutokset alkaen 1.8.2021

230/12.00/2018

SIVLA 15.09.2021 § 49

Eduskunta on hyväksynyt varhaiskasvatuslakiin (540/2018) muutokset 1.8.2021 alkaen. Muutos tarkentaa 36 § päiväkodin henkilöstön mitoituksista poikkeamista. Lisäksi laissa säädetään 57 a ja b § varhaiskasvatushenkilöstöön kuuluvan velvollisuudesta ilmoittaa havaitsemastaan lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseen kohdistuvasta epäkohdasta tai ilmeisen epäkohdan uhasta sekä ilmoituksen johdosta tehtävistä toimenpiteistä epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Ilmoitusvelvollisuus koskee varhaiskasvatuslain soveltamisalaan kuuluvaa julkista ja yksityistä toimintaa.

36 § Päiväkodin mitoituksista poikkeaminen

Voimassa olevassa varhaiskasvatuslaissa on määritelty mitoituksista poikkeaminen niin, että lapsista johtuvista poissaoloista johtuen mitoituksista on voitu tilapäisesti poiketa. Uudella lisäyksellä henkilöstömitoitusta koskevaa säännöstä tarkennetaan siten, että siinä nimenomaisesti kielletään säädetystä mitoituksista poikkeaminen henkilöstön poissaolojen takia. Lisäyksen tarkoituksena on selkeyttää voimassa olevaa säännöstä.

Nykyinen lakiteksti:

”Päiväkodissa voidaan poiketa 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluista, jos lasten keskimääräiset varhaiskasvuspäivät ovat jatkuvasti huomattavasti vähäisemmät kuin toimintapäivät. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole muutoin kuin lyhytaikaisesti yhtäaikaisesti päiväkodissa enempää kuin suhdeluku edellyttää.

Lisäksi 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluista voidaan poiketa tilapäisesti ja lyhytaikaisesti laajennettaessa lapsen varhaiskasvatusaikaa 17 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla.”

Laki muutos:

”Poikkeaminen 35 §:ssä tarkoitettusta suhdeluvusta ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä.”

Vaikutukset toiminnan järjestäjän kannalta:

Toiminnan järjestäjän kannalta tämä tarkoittaa entistä tarkempia sijaisjärjestelyjä, koska henkilöstön poissaolot eivät saa vaikuttaa suhdeluun alitavasti.

57 a §. Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Lain kohta on uusi ja sen tarkoituksena on vahvistaa varhaiskasvatuksen henkilöstön keinoja puuttua mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti, jos hän tehtävissään huomaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan lapsen

varhaiskasvatuksen toteuttamisessa. Ilmoitusvelvollisuus koskee varhaiskasvatuslain 26-30 § määriteltyä henkilöstöä eli varhaiskasvatuksen opettajia, - lastenhoitajia, - sosionomeja, - erityisopettajia ja perhepäivä hoitajia. Henkilöstön ilmoitusvelvollisuuden voidaan katsoa kehittävä myös varhaiskasvatuksen toimipaikkojen omavalvontakulttuuria.

57 b §. Toimenpiteet ilmoituksen johdosta

Lain kohta on uusi ja tässä ohjeistetaan ilmoitusvelvollisuuden toimintaohjeet. Tässä pykälässä on kuvattu tarkasti ne toimenpiteet, mihin päiväkodinjohtajan tai varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan tulee ryhtyä ilmoituksen saatuaan.

”Varhaiskasvatuksen toimipaikan toiminnasta vastaavan henkilön tulee ilman aiheetonta viivytystä käynnistää tarvittavat toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei pystytä itsenäisesti poistamaan varhaiskasvatuksen toimipaikassa, on varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan annettava asiassa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.

Varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan on ilmoitettava asiasta edelleen aluehallintovirastolle tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta poisteta.

Aluehallintovirasto tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä siten kuin 58 §:ssä säädetään.

Ilmoituksen tehneellä henkilöllä on kohtuullisen ajan kuluessa oikeus saada tietää mihin toimenpiteisiin ilmoituksen johdosta on ryhdytty. Jos varhaiskasvatustoimintaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi muutetaan ja muutoksella on erityistä merkitystä lapsen kasvun ja kehityksen kannalta, muutoksesta ilmoitettava muutoksen kohteena olevan lapsen vanhemmalle tai muulle huoltajalle.”

Vaikutukset toiminnan järjestäjän kannalta:

Varhaiskasvatuksen järjestäjän kannalta uusi lain kohta edellyttää, että henkilöstöä koulutetaan ja tiedotetaan riittävästi, jotta henkilöstö ymmärtää ilmoitusvelvollisuuden ja siihen liittyvän salassapitosääntelyn oikein. Hyvässä toimintakulttuurissa avoimen keskustelun merkitys on suuri. Uusi lain kohta saattaa näin ollen lisätä varhaiskasvatuksen hallinnon työtä, koulutusten, ohjausten, ilmoitusten jatkotoimenpiteiden ja vaikutusten arvioinnin osalta. Pykälän liitteenä on henkilökunnan ohjeistus ja ilmoituslomake.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 29§

Valmistelu ja lisätiedot:

Juha Forsman, varhaiskasvatusjohtaja
juha.forsman@palkane.fi p. 0400 830 221

Esitys

Sivistysjohtaja:

Sivistyslautakunta merkitsee varhaiskasvatuslain muutokset alkaen
1.8.2021 tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.